

Kralj Matjaz ni poznal polj, jedel je nestano. Necega dne pride Bog k nje, mu in mu reče: Ves kaj, danes ti pa hočem jaz kosilo skuhati, boljši ti bom napravil, kakor vsak kuhar. Kralji Matjazju se je kosilo posebno dobro zdelo, zato reče proti Bogu: Nje pa si volil to reči, ki stori jest tako dobro, ali jo imaš se dosti? Se ve da jo imam, se en cel hrib. Ali mi jo vas meni? Ne Jan je ne, pravi pravi Bog. Če mi je ne vas, napratem te s selo vojsko.

In res napratem kralji Matjazju Boga. Ali Bogu reče: Se čakaj, če čakaj, dvokrat vstrelim, pa pokončam tvojo vojsko. Matjaz je bil pravno v dolini, kar začne na nebu biskati in treskati. Prestrašeni vsi in sprevidi, kaj se pravi, z Bogom vojskovať se. Ves prestrašen vpije: Gore pokrite me in hribi padite na me. In kmaj to izreče, že se hribi pogreznejo in njegova vojska pokrijejo. Tu tedaj kralji Matjaz in njegova vojska med dvema hriboma počiva leži in poinega dne prisakuje. On piše na kemmitaj mizi in vojska njegova okoli njega vrenjete. Zbrala mu raste okoli mize in kadar trikrat dorase — kar bo neki kmalu, keži le še ogeji manjka, da bo brala trikrat okoli — takrat se prikaže na svet vojska njegova poton pokonča ves človeški zarod le malo jih bo ostalo. Pa pa, ki ostanejo, t popravevali drug drugemu: Nje si ti bil, kje si se skrivil, ja te ni Matjaz vmoril.

Nato pa nastanejo zlati časi, ljudje kar vsega dosti imeli, saj zemlja bo sama ob sebi toliko rodila, da bodo lahko živeli, zato se bodo množili in svet bo sčasom spet tak, kakoršen je dan danes. [Vakna sta let pride tudi človek pod zemljo v ta hrib in tedaj ga kralji Matjaz poprasa, če se kje sice popueta letajo, katerim vrone pravijo. In se človek pravi, da se živine žalostno Matjazju: Se vse je uračeno, se ne tani, ni piše naprej.

Mož, ki je vino pehalje xasel xh kralji Matjazju pod hrib. Za božjo voljo, kem sem prišel, si misli, ko vidi toliko armade pred sabo. Matjaz ga prijazno sprejme, ga pokliče k sebi in ga vpraša, koliko se imeti za vino. Mož pove in oni mu brez odloga dekar ostreje. Zdar se lotakne Matjaz svojega meca in kar naenkrat se vta vsa vojska iz spanja zdrani. Razšel je met nje vino, tal ga je vsakemu pol kozarca.

Nato reče vozniku: Kajne, tukaj so tri okna, pojdi in poglej skozi vsako okno. Vznik gre in vidi v prvem oknu vse polno ljudi, v drugem neizreceno lepo to polje, kjer je bilo vse polno žita, ali le en sam človek je to isto zel, v tretjem oknu je videl kopet vse polno ljudi. Ali pa veš, kaj vse to pomeni, ga vpraša Matjaz. Ljudje, ki si jih videl v prvem oknu so današnji ljudje na zemlji, svetu. V te ljudi pokonča moja vojska, ko pridem na svet, le malo, malo jih bo ostalo. Tem tpa, ki bodo ostali, se bo govilo dobro, najeli bodo dosti, ker jih bo malo. To pomeni drugo okno. In ker se jim bo dobro govilo, pomnožili se bodo v časom tako kopet, kakor si jih videl v tretjem oknu.

Neke žena je šla po listje in je xasla k kralji Matjazju. Vprašalaga je kod naj bi šla ven, da bi listje nabrala. Ali kralji Matjaz ji reče: Za listje ti mi treba skrbeti, listje se tudi lukaj dobi. Imel je namreč pri mizi že celo rjuho zvezko gospik peres. Rekel ji je: Te porosa v rjuho nalozji in jih nesi po ravno tej poti, od koder si prišla d domu. Glej pa, da nozaj ne pogledaš, dokler ne prideš na dom. Žena se ve da obljubi in

pride. Ali ni še daleč od gore, če se iz neodgovornosti nazaj ogre. ~~Man Komaj~~ pa to
stori, j že jo njuha na tla potlačiti, zakaj listje se je spremenilo v zlato. - Ona stocē in
klučē ljudi na pomoč. Ti pritejejo in jo rešijo. Ko bi se pa ne bila nazaj ogrela, bi
se bila listje šele sama v zlato spremenila

*) Po Tominskem pravijo, da praša, če rodi še figavo drevo, kajk.
takrat pride in premaga vse kralje.

***) Lasi namreč ali nahu, kterega je neresam ~~Edveral~~ F.